

De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal

jaargang 10 • nr 3 • september 2005

2 Dank je wel!

3 Nieuws van de BOB

4 Een hek om Bottendaal?

6 Werkgroep Dobbelman heeft haar taak volbracht

8 Z-teams actief voor een schone buurt

Bottendaal Alive!

Het was weer feest op zondag 31 juli, met veel muziek en theater.

foto: Willemien Geboers

Dankjewel!

Breakdance, open podium, mega meta morfose, muffins versieren of acrobatiek? Muziek, eten en drinken? Het behoorde allemaal tot de mogelijkheden tijdens **Koninginnedag in speeltuin Het Kraaienest**.

Een evenement dat niet mogelijk was geweest zonder een financiële bijdrage van verschillende Bottendaalse ondernemers.

Namens alle feestvierders: Dankjewel!!

.....

COLOFON

De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal
verschijnt 6 keer per jaar en
wordt huis-aan-huis bezorgd
op ca. 2000 adressen.

Redactie:

Karin Albers
Jozé van den Hurk
Bas Janssen
Janneke van den
Nieuwenhuizen
Anne-Marie van der
Straaten

Fotografie:

Willemien Geboers

Lay-out:

Martin van Els

Redactieadres:

Buurtkantoor Bottendaal,
Burghardt v/d Berghstraat 114,
6512 DR Nijmegen, e-mail:
dezeeheld@yahoo.com

Het volgende nummer ver-
schijnt begin november 2005.
Kopij, liefst digitaal, uiterlijk 7
oktober mailen of inleveren
op het redactieadres.

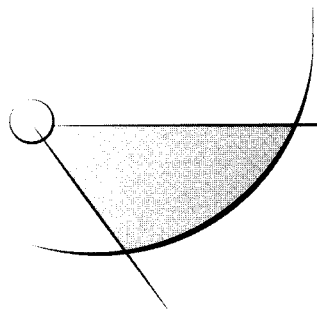

foto: Willemien Geboers

InThieme Tangosalon

Zondag 21 augustus werd alweer voor
de vierde keer de tango gedanst in
het Thiemepark. Riëtte Wijns en de BOB
nodigden ons uit om te genieten van een
zomers gevoel in ons prachtige parkje

met mooie muziek, dans en de zelf mee-
genomen picknick. ■

Nieuws van de BOB

DOOR JOZÉ VAN DEN HURK

'The Cage'

De toekomst van The Cage, het speelveld op het Dobbelmanterrein. Het dreigt net zo'n feuilleton te worden als de Bieb. Na verontrustende berichten dat er voor The Cage geen plek meer is in de nieuwbouw op het Dobbelmanterrein, heeft de BOB op hoge poten een brief geschreven naar de gemeente. Hierin wordt nog eens gewezen op belofte van wethouder Depla dat het speelveld terugkomt in de nieuwbouwplannen. En belofte maakt schuld aldus de BOB. De brief is goed aangekomen en heeft er al vast toe geleid dat de wethouders Depla en Van Hooft er nogmaals op hebben aangedrongen om serieus te zoeken naar een plek voor het speelveld in de plannen.

Jongerengroepen

Eind juni heeft de BOB Khalid en Abderrahim – 'Appie' – op bezoek gehad: de twee initiatiefnemers van de jongerenactiviteiten die sinds kort in het wijkcentrum plaatsvinden. Er worden momenteel twee groepen jongeren bereikt: donderdagsmiddags de jonge jongeren (tot ongeveer 16 jaar) en donderdagsavonds de jeugd tot ongeveer 25 jaar. De opkomst is goed, alleen worden de meiden nog onvoldoende bereikt. Na de zomer hopen de organisatoren ook huiswerkbegeleiding aan te kunnen bieden. Enig minpunt; de jongerenactiviteiten leunen vrijwel geheel op de inzet van Khalid en Appie. De BOB hoopt dat zich snel meer vrijwilligers aanbieden om de jongerenactiviteiten te begeleiden.

De Driemaster

In mei heeft de BOB nader kennis gemaakt met de directeur van de Driemaster. Directeur Van Lankveld, zelf in het verleden leraar op de Driemaster, heeft de samenstelling van de leerlingpopulatie van dichtbij zien veranderen. In de loop der tijd lijkt de Driemaster zich te ontwikkelen van een school met voornamelijk buitenlandse kinderen (eerst Italiaans, later Turks en Marokkaans) naar een steeds 'witere' school. Van Lankveld schrijft dit toe aan de toegenomen populariteit van Bottendaal onder hoogopgeleide en goed verdienende ouders. Vrij vertaalt de 'yuppieficering' van de

wijk. Wat aanmeldingen betreft heeft de school in ieder geval niet te klagen. Er is zelfs een wachtlijst, waarbij de school voorrang geeft aan kinderen uit de wijk.

Jongerenwerk

De BOB heeft een gesprek gehad met welzijnsorganisatie Tandem over het jongerenwerk in de wijk. Aanleiding is het feit dat de jongerenwerkers van Tandem elkaar wel in erg rap tempo opvolgen, wat de continuïteit in het jongerenwerk natuurlijk geen goed doet.

Politiezaken

De politie laat weten dat er dankzij een waarschuwend beleid dit jaar nog geen gebiedsontzeggingen zijn opgelegd. Het aantal auto-inbraken is afgenomen en de politie blijft alert op mogelijke recidivisten. Ook de drugs-overlast lijkt mee te vallen mede dankzij het mountainbiketeam van de politie. Maar de zomer - een overlastgevoelig jaargetijde - is nog niet afgelopen. Omwonenden van de Driemaster hebben de politie laten weten dat zij last hebben van jongeren die min of meer illegaal gebruik maken van het schoolplein. Ook wordt er af en toe geklaagd over geluidsoverlast door jongeren in het Thiemepark, hoewel het hier vooral gaat om een gezellig kletsclubje aldus de politie die ook van mening is

dat 'The Cage' absoluut terug moet komen in de nieuwbouw op het Dobbelmanterrein. Ten slotte laat de politie weten dat de controle van de coffeeshops in de wijk en het aanpakken van ongewenst oponthoud in de Natuurtuin goed loopt.

Verkeerszaken

De BOB wil dat de gemeente - liefst op korte termijn - eindelijk eens met een plan komt voor de toekomstige verkeers- en parkeerstromen die de nieuwbouw op het Dobbelmanterrein en de bouw van het ROC bij het spoor met zich mee gaan brengen. Ook hoopt de BOB op een betere oplossing voor de opstapplaats van de touringcarbussen aan de Arend Noorduijnstraat. Want ook na verplaatsing naar de overkant van de straat, zorgt de opstapplaats nog steeds voor veel overlast bij de omwonenden.

En verder

Is de jeugdbieb op 22 juni officieel geopend; bezocht de BOB de open dagen van de Plufabriek en de Moskee aan de Vondelstraat en de informatieavond die het Regionaal Opleidings Centrum (ROC) op 28 juni organiseerde over de nieuwbouw bij het spoor en constateert de BOB dat de Z-teams al zichtbaar aanwezig zijn in de wijk. ■

De touringcarbussen aan de Arend Noorduijnstraat, zorgen nog steeds voor overlast bij de omwonenden.

foto: Martin van Els

Marion Hesselink en Elly Ruiter.

foto: Willemien Geboers

Een hek om Bottendaal?

Een interessant onderwerp voor een scriptie; dat is Bottendaal. Onze wijk heeft blijkbaar kenmerken die vragen om onderzoek. Recent kwamen de Utrechtse studenten Marion Hesselink en Elly Ruiter hier hun licht opsteken. Waarom gaan mensen in Bottendaal wonen? En zouden de bewoners hun wijk niet liever van de buitenwereld afsluiten? Dat waren de kernvragen van hun afstudeeronderzoek.

DOOR KARIN ALBERS

Marion en Elly studeren aan de Universiteit Utrecht. Hun studierichting is Sociale Geografie, en met name de stadsgeografie. Ze bestuderen allerlei ontwikkelingen in de grote steden. Zo deed Marion onderzoek naar "gentrification": het opknappen van verpauperde huizen door relatief rijke mensen waardoor een vervallen wijk (weer) aantrekkelijk wordt. De wijk trekt een bepaalde groep mensen aan die geld steekt in oude woningen waardoor zo'n wijk in een positieve spiraal terecht komt.

Sfeer in de wijk

De afgelopen decennia heeft zo'n ontwikkeling zich in Bottendaal voorgedaan. Marion wilde weten wat de wijk zo aantrekkelijk maakt voor de huidige bewoners. Als daar een goed beeld van bestaat dan zouden gemeenten dat kunnen gebruiken om in andere wijken een soortgelijke ontwikkeling te stimuleren. Want een gemeente staat niet aan de zijlijn toe te kijken. Zij heeft ook invloed op de trends in de stad. Zo zijn in Bottendaal veel huizen opgeknapt met behulp van subsidiegeld. Overigens heeft de gemeente Nijmegen geen rol gespeeld bij dit onderzoek.

Het onderzoek van Marion laat zien dat de bewoners van Bottendaal hier graag wonen vanwege de architectuur van de woning, de sfeer in de wijk, de centrale ligging van de wijk en de voorzieningen. Bij de keuze om hier te gaan wonen wegen de buurtkenmerken over het algemeen iets

zwaarder dan de woningkenmerken. Als negatieve punten worden genoemd: het gebrek aan parkeerplaatsen en geluidsoverlast.

Een grote groep Bottendalers verdient een goed inkomen. Zij vallen in de groep van midden tot hoge inkomens. Deze mensen stoppen inderdaad veel geld in hun woning. (Dit staat niet in het onderzoeksverslag maar kun je om je heen zien gebeuren). Als je kijkt naar de bevolkingsopbouw van Bottendaal dan valt op dat de grootste groep mensen tussen de 20 en 44 jaar oud is. Er wonen weinig ouderen in Bottendaal (slechts 4% is boven de 65

jaar!) en ook niet bijzonder veel jongeren (14% is onder de 20 jaar).

Ruimere woning

Als de wijk zo wordt gewaardeerd, blijft men hier dan ook permanent wonen? Met andere woorden: hoe staat het met de verhuisgeneigdheid, vroeg Marion zich af. Uit haar enquête blijkt dat maar liefst 33% van de respondenten verhuisgeneigd is: 50% van de huurders en 21% van de kopers. Maar het zijn vooral de studenten die willen verhuizen en dat is te verwachten; een studentenkamer is immers geen permanente plek. Het is opvallend dat de hogere inkomensgroep vrijwel geen verhuisneiging heeft. De lage en midden inkomens willen vaker verkassen. Een ruimere woning is dan de belangrijkste motivatie.

In het andere onderzoek heeft Elly zich verdiept in de “gated community”. Dat is een woongemeenschap die zich afscheidt van haar omgeving. Met behulp van architectuur, hekken en camera’s wordt publiek terrein tot privé terrein gemaakt. Dit kan voortkomen uit een behoefte aan veiligheid of status of de wens om samen te leven met mensen met dezelfde lifestyle.

Kastelen

“Gated communities” zijn vooral bekend uit de Verenigde Staten maar ze bestaan ook in China, Zuid-Afrika en Groot-Brittannië. En ook in Nederland zijn er enkele wijken die min of meer een afgesloten gemeenschap vormen. De Haverleij in Den Bosch bijvoorbeeld. Dat is een nieuwbouwwijk bestaande uit 9 wooncomplexen met een kasteelvorm. De “kastelen” hebben elk een binnenplaats en de bewoners kunnen gebruik maken van een golfbaan.

Is er in Nederland behoefte aan het wonen in een afgesloten wijk? Die vraag heeft Elly trachten te beantwoorden door onderzoek te doen in Bottendaal. Door middel van een enquête zijn wijkbewoners gevraagd waarom zij wel of niet in een “gated community” zouden willen wonen. Van de respondenten blijkt 34% wel positief tegenover het idee te staan. Veiligheid is een belangrijke reden hiervoor. Maar ook de aanwezigheid van faciliteiten en het contact met medebewoners spelen mee. De wijkbewoners die hiervoor kiezen zijn over het algemeen 20 – 44 jaar oud, zitten in de lage tot midden inkomensgroep, zijn woningloos en hebben een twee- of meerpersoonshuishouden.

Opvallend

Van de respondenten zou 41% niet kiezen voor een afgesloten woongemeenschap. Redenen hiervoor zijn: een beperkte leefomgeving, een opgesloten gevoel en de fysieke afsluiting van de wijk. Het delen van faciliteiten en het contact met de medebewoners is voor deze ondervraagden wel belangrijk. Maar daarbij wordt dan juist het contact met verschillende bevolkingsgroepen gewaardeerd. Juist het open karakter van de wijk spreekt deze mensen aan.

Het is opvallend, aldus Elly, dat de groep mensen die volgens de theorie in een “gated community” wil wonen (autochtone huiseigenaren met een hoog inkomen), in Bottendaal géén positief beeld heeft van deze woonsoort. ■

foto: Willemien Geboers

foto: Martin van Els

Het Dobbelmanterrein wordt nu bouwrijp gemaakt

foto: Martin van Els

Wat hebben we in 6 jaar tijd gedaan?

We zijn nu zes jaar verder. Dit na-jaar zal naar verwachting daadwerkelijk gestart worden met de eerste bouwactiviteiten op het Dobbelmanterrein. Eindelijk, zullen velen zeggen. Maar alles bij elkaar heeft het proces niet langer geduurd dan normaal bij dit soort projecten. Bijna zes jaar heeft een groep bewoners uit Bottendaal onder de naam werkgroep Dobbelman de belangen van de wijk bij het maken van de plannen behartigd. Hoe? Door actie te voeren, door deel te nemen aan het planoverleg, door enquêtes uit te zetten in de wijk, door workshops te organiseren, door excursies te ondernemen naar projecten om de goede projectontwikkelaar uit te kiezen, door nieuwsbrieven te schrijven, door de schooljeugd bij het project te betrekken met verhalen en een kleurwedstrijd, door de pers te 'bewerken' en door raadsleden erbij te betrekken.

Maar ook door vertrouwen te geven aan de ontwikkelende partijen en dat op gezette tijden ook weer aan de kaak te stellen als het vertrouwen afkalfde of gewoonweg beschaamd werd. Eenmaal zijn we uit het overleg gestapt, vaker hebben we dat overwogen. De andere partijen in het overleg zullen ongetwijfeld vergelijkbare ervaringen hebben. We hebben vaak vergaderd, en verga-

Werkgroep Dobbelman heeft haar taak volbracht

In de zomer van 1999 werd op initiatief van de toenmalige BOB-voorzitter Bernd Hendriks de werkgroep Dobbelman opgericht. Nog voordat toenmalig wethouder Jacques Thielen de magische woorden 'open planproces' had uitgesproken, zat de werkgroep onder leiding van Bernd al te 'workshoppen' en hadden we ons 'eigen' programma van uitgangspunten al op papier.

DOOR ROEL WINTER

Hoe het begon

Het was op 18 september van datzelfde jaar dat er voor het eerst sprake was van een 'open planproces' voor de herontwikkeling van het Dobbelmanterrein. Het was wethou-

der Thielen die, bij de opening van het Thiemepark, de Bottendalers voor het Dobbelmanproject een 'open planproces' aanbood. Maar dan wel een open planproces mét een nieuw te ontwikkelen Popcentrum Doornroosje in het plan. Zó begon een lange ontdekkingstocht.

derd, en vergaderd, en vergaderd. Maar gelukkig, na iedere vergadering was er wel De Kroeg, of Maxim, of Hooglandt of De Kluizenaar waar de broodnodige evaluaties van de vergaderingen plaatsvonden. Menige relatie is zwaar op de proef gesteld.

Hoe verder met Dobbelman?

De werkgroep Dobbelman heeft na zes jaar hard werken besloten haar activiteiten af te bouwen en de werkgroep op te heffen. De plannen zijn in een zo ver gevorderd stadium dat de toegevoegde waarde steeds meer in details te vinden is. De werkgroep was ook qua aantal actieve leden uitgedund. Een kleine kern was nog actief. Dan komt er een moment dat

Het Dobbelmanterrein tijdens de intocht van de Vierdaagse. foto: Jozé van den Hurk

je moet constateren dat je tijd als werkgroep er op zit.

Dat wil niet zeggen dat er rondom Dobbelman geen belangrijke zaken meer zijn die voor de wijk in de gaten gehouden moeten worden. De belangrijkste punten zijn:

- Het speelveldje voor jongeren (ja, nog steeds!);
- de verkeersafwikkeling en parkeren;
- de inrichting van het openbare gebied in en rond het Dobbelmanterrein (waaronder onderwerpen als veiligheid en toegankelijkheid);
- De bouwactiviteiten in de komende jaren.

We zijn in overleg met de BOB (*Buurt Overleg Bottendaal*) om te kijken of de behartiging van de belangen van de wijk, vooral als het gaat om deze punten, de komende tijd via de BOB kunnen lopen. Overigens blijven de leden van de werkgroep Dobbelman die deelnamen in het

planoverleg (het zogeheten Coördinatie Team) dit voorlopig nog doen, zolang het CT blijft voortbestaan. Voorgesteld is om dit dan onder de vlag van de BOB

te doen. Enkele van deze voormalige werkgroepleden overwegen daarbij om de BOB te versterken door lid te worden van de BOB. Een goeie zaak. Begin september wordt deze nieuwe situatie in een BOB-vergadering besproken.

Paard van Troje of parel van vernieuwing?

Het was voor iedereen in het proces 'de eerste keer'. Iedereen heeft aan de ene kant fouten gemaakt en aan de andere kant veel geleerd. Om die ervaringen niet verloren te laten gaan ben ik al enige tijd bezig met het samenstellen van een boekje over de zes jaar die het open planproces voor het Dobbelmanterrein nu heeft geduurd. De titel: "Het Open Planproces: Paard van Troje of Parel van de Vernieuwing?".

Het verhaal zal worden opgebouwd uit een aaneenschakeling van verhalen, meningen, ervaringen en anekdotes van oud-werkgroepleden, ambtenaren, bestuurders, architecten en projectontwikkelaars, bewoners van Bottendaal en vele anderen die betrokken zijn geweest bij het proces. Veel foto's zullen het verhaal illustreren. Bij dezen wil ik daarom alvast een oproep doen aan mensen die hun bijdrage in woord, in beeld of op schrift beschikbaar willen stellen voor dit overzicht van het open planproces. Alle bijdragen zijn welkom. ■

Roel Winter, e-mail:
winter@roelwinter.nl,
tel 024 3238476,

De Bottendaal-cage wordt intensief gebruikt.

foto: Willemien Geboers

Z-teams actief voor een schone buurt

foto: Willemien Geboers

We maken een hoop troep met zijn allen. Het meeste verdwijnt gelukkig in de vuilnisbak maar je word toch niet vrolijk van wat allemaal op straat wordt gedumpt. Een paar bewoners van de Schoolstraat waren het zat. Zij lopen nu om de week een ronde om het zwerfvuil weg te werken.

Zit je in groep 7 of 8? Wil jij wat doen aan die troep op straat? Word Buurt Ranger!

Met 8 jongens of meisjes plus twee begeleiders kun je je aanmelden als team. Als BuurtRanger team loop je elke week een ronde in je eigen buurt om het kleine afval dat op straat ligt op te rapen. Het gaat dan om dingen als papiertjes en sigarettenpeuken.

Van de gemeente krijg je de spullen die je nodig hebt zoals vuilniszakken en grijpers. Je hoeft het afval niet met je handen aan te raken. Ook krijg je een hesje zodat je herkenbaar bent als team. Het werk van de BuurtRangers wordt gesteund door de spelers van de bekende televisieserie ZOOP. Als Ranger zul je hun gezichten dan ook nog weleens tegenkomen. Misschien hoor je er meer over op school.

**Zo niet, kijk dan op www.buurtrangers.nl
voor meer informatie.**

DOOR KARIN ALBERS

Al enige tijd ergerden ze zich aan de troep op straat. Dus toen ze in de Zeeheld een oproep zagen om lid te worden van een Z-team, hebben ze zich aangemeld. An Verberk, Mirjam Vloedgrave en Tjits Stuiveling wonen vlak bij elkaar in de Schoolstraat. Samen vormen ze nu een Zwerfvuilteam en gaan ze elke veertien dagen op pad met een grote vuilniszak en een paar knijpers.

“De stad raakt steeds meer vervuild”, vertelt An, “dat zie je ook in het centrum van Nijmegen. Ik ergerde me al lange tijd aan al die troep op straat en mopperde er steeds over. Toen ik die oproep zag, besloot ik om er wat aan te doen. Dat geeft een goed gevoel én het helpt. Je merkt dat als het schoon is, het ook langer schoon blijft.” Mirjam en Tjits zijn het helemaal met haar eens. De buurvrouwen weten elkaar ook goed te motiveren. Tjits vertelt: “Als we eenmaal bezig zijn dan kunnen we niet meer stoppen. We hebben een vaste ronde maar we gaan automatisch steeds verder. ‘Kom terug!’ roepen de anderen dan want je moet natuurlijk een grens trekken.”

Wat ze aan zwerfvuil aantreffen, varieert van sigarettenpeuken tot een oude fiets. Maar meestal gaat het om verpakkingen: blikjes, flessen, frietzakken en zakjes van wiet. Gevaarlijke dingen zijn ze nog niet tegengekomen. Bij grofvuil bellen ze om het te laten ophalen. De vrouwen vinden de steun van de gemeente positief. Mirjam zegt hierover: Vuilniszakken krijgen we van de gemeente, net als knijpers en hesjes. Dat stimuleert wel, moet ik zeggen. Met een hesje aan krijg je bovendien meer reacties van wijkbewoners. Dat is natuurlijk leuk.” Maar hoe gemotiveerd de leden van het Z-team ook zijn, hun ideaal is dat alle wijkbewoners hun eigen stoep schoonhouden. ■